

Skýrsla stjórnar Bergrisans bs.

Starfsárið 2023-2024

Ágætu fundargestir, velkomin á aðalfund Bergrisans.

Segja má að starfsemi stjórnar Bergrisans hafi á árunum 2023-2024 einkennst af endurskipulagningu með það að markmiði að tryggja kjarnastarfsemi byggðasamlagsins og undirbúa grundvöll til frekari uppbyggingar þjónustu við fatlað fólk.

Almennt

Þrettán sveitarfélög eru aðilar að byggðasamlagi Bergrisans í gegnum fimm þjónustusvæði. Þjónustusvæðin eru Skóla- og velferðarþjónusta Árneshvíls, sveitarfélagið Árborg, Hveragerðisbær, sveitarfélagið Ölfus og Félags- og skólajónusta Rangárvalla- og Vestur-Skaftafellssýslu.

Í stjórn Bergrisans starfsárið 2023-2024 sitja eftirfarandi aðal- og varafulltrúar: Bragi Bjarnason, stjórnarformaður, Ása Valdís Árnadóttir, Anton Kári Halldórsson, Elliði Vignisson og Sandra Sigurðardóttir. Varamenn eru þau Eggert Valur Guðmundsson, Hulda Kristjánsdóttir, Halldór Benjamín Hreinsson og Gestur Þór Kristjánsson. Fjóla Steindóra Kristinsdóttir sinnti stjórnarformennsku í Bergrisanum til og með maí 2024 og eru henni færðar þakkar fyrir sín störf.

Auk stjórnar hafa fulltrúar fagteymis og þjónusturáðs tekið virkan þátt í starfi byggðasamlagsins ásamt öðru starfsfólki aðildarsveitarfélaga Bergrisans í gegnum hin ýmsu samstarfsverkefni. Fastráðnir starfsmenn Bergrisans bs. eru þrír - verkefnastjóri, skrifstofustjóri og ráðgjafarþroskaþálfi.

Árið 2023 voru haldnir 20 stjórnarfundir og það sem af er ári 2024 eru þeir 10 talsins. Voru fjölmörg verkefni afgreidd fyrir hönd byggðasamlagsins. Aukaaðalfundur var haldinn þann 20. febrúar 2023 og aftur þann 15. júní 2023. Aðalfundur var síðan haldinn 16. október 2023.

Unnið var að því að efla innri stjórnsýslu Bergrisans enn frekar á tímabilinu og var í þeirri viðleitni stofnaður samráðshópur um rekstur og skipulag Bergrisans bs. Hlutverk hópsins var að leggja mat á núverandi innra skipulag reksturs og mannauðs hjá byggðasamlaginu. Samráðshópurinn skipuðu þau Fjóla Steindóra Kristinsdóttir, Ása Valdís Árnadóttir, Elliði Vignisson og Sandra Sigurðardóttir. Ein tillagna hópsins var að breyta skipulagi í byggðasamlaginu á þann veg að ráða inn skrifstofustjóra sem ber ábyrgð á stjórnsýslu og rekstri Bergrisans og afleggja á mótum þjónustusamning við Árborg um sömu þætti. Var Bjarki R. Kristjánsson ráðinn í starfið og tók hann til starfa í mars 2024. Verður með þessum breytingum áfram lögð áhersla á faglega þekkingu, vandaða meðferð fjármuna og öflugna stjórnsýslu.

Í kjölfar úttektar á stjórnsýslu og rekstri Bergrisans sem gerð var árið 2021 hefur verið rýnt í tækifæri til umbóta í rekstri og var í samræmi við það ráðist í skipulagsbreytingar í samvinnu við þjónustusvæði um rekstur eininga þeirra. Þannig hefur skipulagi verið breytt í úrræðum fyrir fötluð börn hjá Árborg þar sem forstöðumaður skammtímadvalar er nú einnig forstöðumaður búsetu barna. Álitnið er að fyrirkomulagið auðveldi mótun heildrænnar stefnu til framtíðar enda um samlegðaráhrif að ræða. Samsvarandi

fyrirkomulag er í nýjum íbúðakjarna við Nauthaga 2 í Árborg, Vallholti 12-14 og á Selvogsbraut 1 í Ölfusi, þar sem forstöðumaður er yfirmaður tveggja þjónustueininga.

Starfsemi VISS, vinnu- og hæfingarstöðva hefur verið eflað enn frekar meðal annars með betri aðstöðu, fjölbreyttari verkefnum og fjölgun stöðugilda. Er það í samræmi við það að VISS hefur verið eftirsóttur vinnustaður og heldur áfram að vaxa.

Samningar við sjálfstæða aðila voru til endurskoðunar á árinu sem er að líða. Samningaviðræður við Sólheima fóru fram og gengu vel. Afraksturinn er þjónustusamningur til næstu fimm ára sem var undirritaður sl. vor. Samningur við Skaftholt hefur verið til endurskoðunar með það að markmiði að tryggja starfsemina.

Stefnumótun

Hafin er vinna við heildstæða stefnumótun í málefnum fatlaðs fólks á starfssvæði Bergrisans. Stefnan verður mótuð um þjónustu við fatlað fólk á vinnustöðum fatlaðs fólks, í skammtímadvöl, frístund fyrir framhaldsskólanema og búsetu á árunum 2024-2025. Í kjölfarið verður unnið að innleiðingu aðgerðaráætlunar.

Húsnæðismál hafa lengi verið til umræðu innan byggðasamlagsins og lengi vel ljóst að þörf er sértæku íbúðarhúsnæði. Vorið 2024 fluttu fyrstu íbúarnir inn í nýjan sex íbúða kjarna við Nauthaga á Selfossi og þegar hefur verið ákveðið að byggja íbúðakjarna á Hvolsvelli en undirbúningur vegna þess verkefnis er hafinn.

Brýnt er að móta stefnu á starfssvæðinu um uppbyggingu húsnæðisúrræða þar sem lagt er heildstætt mat á þörf fyrir mismunandi húsnæði með það að markmiði að fatlað fólk hafi öruggt húsnæði á viðráðanlegu verði. Fer sú vinna af stað í október 2024. Hefur starfshópur kjörinna fulltrúa af þjónustusvæðinu verið skipaður vegna verkefnisins auk fagaðila.

Gæðaeftirlit

Ríkar skyldur hvíla á sveitarfélögum þegar kemur að eftirliti með þjónustu við fatlað fólk. Hefur stjórn Bergrisans lagt áherslu á að tryggja gæði í starfseminni með öflugum eftirliti og með innleiðingu gæðaviðmiða þvert á starfssvæðið. Á árunum 2021-2022 var farið í gæðaúttekt á svæðinu og var afrakstur þess verkefnis samræmd gæðaviðmið. Nú árið 2024 var farið aftur af stað í gæðaúttekt til að festa frekar í sessi þau gæðaviðmið sem lagt var upp með árið 2021. Lýkur þeirri úttekt í nóvember 2024.

Fjármál

Mikið hefur verið fjallað um kostnaðarskiptingu ríkis og sveitarfélaga þega kemur að málefnum fatlaðs fólks. Í desember 2023 náðist samkomulag á milli aðila um breytingu á fjármögnun málaflokksins. Byggði samkomulagið á skýrslu starfshóps um kostnaðar- og ábyrgðarskiptingu ríkis og sveitarfélaga í þjónustu við fatlað fólk. Með samkomulaginu kom aukið fjármagn í málaflokkinn og nam hækkunin um 6 milljörðum króna. Áður höfðu flust um 5,7 milljarðar frá ríki til sveitarfélaga og var heildarhækkun því tæpir 12

milljarðar króna. Þessi hækkun kemur til móts við þann halla sem hefur verið á málaflokknum frá yfirfærslu en þó hefur ekki tekist að útkljá brýn mál eins og fjármögnun þjónustu við börn með fjölþættan vanda, framtíð búsetuuppbyggingar eða öryggisvistunar.

Aðildarsveitarfélög Bergrisans höfðu greitt viðbótargreiðslur til byggðasamlagsins árið 2023. Í ljósi ofangreinds samkomulags og viðbótarfjármagns sem kom í málaflokkinn var ákveðið að endurgreiða áður áætlaða fjárþörf til allra aðildarsveitarfélaga og var það gert á árinu sem er að líða.

Rekstur Bergrisans stendur traustum fótum og er nú tækifæri til sóknar þegar kemur að framboði þjónustu og húsakostar. Í allri áætlanagerð um uppbyggingu er nauðsynlegt að taka mið af því að fjármögnun málaflokksins telst ekki lokið og óljóst er hvernig henni verður háttað til framtíðar litið.

Styrkir vegna úrbóta í aðgengismálum

Að lokum vill stjórn Bergrisans benda aðildarsveitarfélögum á að opið er fyrir styrkumsóknir vegna úrbóta á aðgengismálum. Árið 2021 samþykkti innviðaráðherra breytingu á reglugerð um starfsemi Fasteignasjóðs Jöfnunarsjóðs sem heimilaði sjóðnum að úthluta fjármagni til úrbóta á aðgengismálum fatlaðs fólks árin 2021-2022. Var þjónustusvæðum gert að standa saman að umsóknum og setti stjórn Bergrisans verklag sem miðaði við skiptingu framlaga á svæðinu eftir íbúafjölda. Alls nýttu átta sveitarfélög sér styrkina á ofangreindu tímabili. Verkefnið var framlengt til ársloka 2024. Sveitarfélög eru hvött til að fara yfir áætlanir sínar um aðgengismál og nýta þessa styrki. Nú hafa borist umsóknir frá þremur sveitarfélögum en ráðgert er að afgreiða umsóknir á stjórnarfundum Bergrisans í nóvember. Styrkumsóknir skulu ásamt fylgigögnum skulu berast til starfsmanna Bergrisans.

F.h. stjórnar Bergrisans,

Bragi Bjarnason, stjórnarformaður.